

ДІЛОВА РИТОРИКА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент Черкасов Станіслав Сергійович

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *stancherkasov@znu.edu.ua*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

ОПИС

Курс спрямований на формування умінь практичного використання перекладацьких засобів в умовах усного послідовного, а також письмового перекладу з англійської мови та на англійську мову. Особлива увага приділяється виробленню практичних умінь у сфері перекладацької діяльності в офіційному спілкуванні, листуванні, під час встановлення контактів із закордонними партнерами.

Засвоєння програмного матеріалу курсу здійснюється шляхом опанування поглиблення і закріплення теоретичних знань та формування у студентів професійних умінь та навичок перекладу з англійської мови та на англійську мову, а також виховання у студентів потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності. Перекладацька практика передбачає формування умінь практичного використання перекладацьких засобів в умовах усного послідовного та письмового перекладу за фахом з англійської мови та на англійську мову.

- формування вміння здійснювати переклад з англійської мови українською та з української мови англійською;*
- розвиток вмінь аналізу граматичних та лексичних трансформацій при перекладі текстів за фахом;*
- формування вмінь практичного застосування перекладацьких прийомів в умовах усного послідовного та письмового перекладу за фахом;*
- розвиток навичок використання термінологічних двомовних словників, тлумачних, електронних словників та он-лайн словників у письмовому перекладі за фахом;*
- формування і закріплення навичок письмового перекладу, розвиток навичок усного послідовного перекладу текстів офіційно-ділового стилю, в особливості, його дипломатичного підстилю, що функціонує в сфері міжнародних відносин;*
- ознайомлення з організаційно-регулюючої функцією дипломатичного підстилю, виявлення та засвоєння схеми внутрішньої побудови текстів офіційно-ділових документів та вмінь практичного застосування перекладацьких прийомів для двостороннього перекладу таких документів;*
- формування навичок самостійної роботи, які сприяють формуванню практичних прийомів і навичок логічного мислення, орієнтують студента на активну пізнавальну діяльність, самостійну творчу працю, підвищують фаховий мовний рівень.*

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

PH10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

PH12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

PH15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

Під час проходження курсу студент оволодіває такими компетентностями:

- ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.
- СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).
- СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Додатково:

- володіти навичками усного послідовного перекладу;
- реферувати тексти та перекладати їх з англійської та на англійську мову, працюючи з іномовними фаховими текстами, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники;
- вести офіційне ділове листування іноземною мовою згідно з міжнародними стандартами діловодства, використовуючи фонові культурологічні та країнознавчі знання;
- вибирати структуру, стиль викладу дипломатичних, юридичних та інших ділових документів, викласти та здійснити переклад текстів іноземною мовою з використанням програмно-технічних засобів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

методичні рекомендації розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3979>

Організація навчання: перелік тем (загальні блоки)

Розділ 1. Практика ділової комунікації іноземною мовою

- Тема 1. Поняття і сутність ділової комунікації.
- Тема 2. Наукова комунікація як різновид ділової комунікації.
- Тема 3. Термінологічні особливості ділової комунікації.

Розділ 2. Основні форми ділової комунікації

- Тема 4. Опис аналітичних даних у діловій комунікації.
- Тема 5. Ділова комунікація у міжнародних наукових програмах.
- Тема 6. Риторична комунікація.
- Тема 7. Риторичні прийоми і аргументація у діловому мовленні.
- Тема 8. Основи ділової полеміки.
- Тема 9. Техніка і етикет усного мовлення перекладача.
- Тема 10. Лексична структура ділової комунікації і стилістична сегментація.

Тема 11. Експресивні засоби в англійському діловому мовленні.

Оцінювання:

Оцінювання практики складається з трьох компонентів: оцінки роботи студента на базі проходження практики (50 балів); оцінки виконання студентом самостійної роботи з практики (30 балів); оцінка виконання студентом перекладу незнайомого фрагменту запису виступу політичного лідера англійською мовою під час заліку у формі підсумкової індивідуальної співбесіди з керівником практики (20 балів). Одержання студентом мінімальної бальної оцінки є обов'язковою умовою його допуску до заліку з дисципліни.

Для допуску до складання заліку студент повинен набрати мінімум 35 балів.

General Rules

- ✓ Ask questions
- ✓ Respect and listen to your colleagues
- ✓ Share new ideas
- ✓ Respect others' property
- ✓ Keep your workspace tidy
- ✓ Be kind
- ✓ Always do your best
- ✓ Be a good friend
- ✓ Be on time
- ✓ Share with others
- ✓ Use equipment properly
- ✓ Have a good attitude
- ✓ Use positive language
- ✓ Follow the dress code
- ✓ Contribute to discussions
- ✓ Be respectful of others' ideas
- ✓ Be creative
- ✓ Be honest
- ✓ Use technology appropriately
- ✓ Be proud of your work

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Амеліна .М. Світова перекладацька індустрія: стан, перспективи, тенденції: монографія. Київ : КОМПРИНТ, 2019. 231 с.
2. Гарник І.В. Засоби перекладацької майстерності (на основі англійської мови) = The Implements for Mastery Translating. Київ : КиМУ, 2018. 248 с.
3. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Вінниця : Нова Книга, 2018. 148 с.
4. Тарасенко Р.О. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Київ : Компрінт, 2018. 253 с.
5. Фокін С.Б. Комп'ютерні інноваційні технології в перекладацькій та перекладознавчій діяльності ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2019. 254 с.
6. Черкасов С.С. Термінологічна специфікація фахового англomовного дискурсу. *Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : збірник наукових праць / за заг. ред. В.В. Бездрабко.* Київ : КНУ, 2016. С. 137–146.

7. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London : Routledge, 2018. 390 p.
8. Baker M. Routledge Encyclopedia Of Translation Studies. London : Routledge, 2020. 900 p.
9. Batchelor K. Translation and Paratexts. London : Routledge, 2018. 215 p.
10. Cognard-Black J. Becoming a Great Esayist: Course Guidebook. Westfields : Routledge, 2016. 184 p.
11. Defeng L. Researching Cognitive Processes of Translation. Singapore : Springer, 2019. 213 p.
12. Dicerto S. Multimodal Pragmatics and Translation: A New Model for Source Text Analysis. London : Palgrave Macmillan, 2018. 181 p.
13. Eilson R. Translation and Tourism: Strategies for Effective Cross-Cultural Promotion. Singapore : Springer, 2019. 233 p.
14. Hisashi K. Speech-to-Speech Translation. Singapore : Springer, 2020. 103 p.
15. Inside the Track: Writing Dissertations and Theses. Hertforshire : Toronto, 2009. 328 p.
16. Maeve O. Translation and Practice Theory. London : Routledge, 2018. 166 p.
17. Marais C. A Biosemiotic Theory of Translation: The Emergence of Social-Cultural Reality. London : Routledge, 2018. 219 p.
18. Marais K. Complexity Thinking in Translation Studies: Methodological Considerations. London : Routledge, 2019. 303 p.
19. Rizzi A. What is Translation History?: A Trust-Based Approach. London : Springer International, 2019. 146 p.
20. Robinson D. Becoming a Translator: an Accelerated Course. New Yourk : Routledge, 2015. 257 p.
21. Scammel C. Translation Strategies in Global News. London : Springer International, 2018. 103 p.
22. Scott C. The Work of Literary Translation. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 299 p.
23. Serban A. Key Cultural Texts in Translation. London : John Benjamins Publishing Company, 2018. 336 p.
24. Successful Academic Writing Course. Hertforshire : Longman, 2009. 328 p.
25. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics. London : Routledge, 2018. 466 p.

Програмні продукти:

Storyboard:<https://www.storyboardthat.com/>

WordCloud:<https://www.wordclouds.com/>

MindMeister:<https://www.mindmeister.com>

Prezi:<https://prezi.com/>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перекладування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи

¹Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>
Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодику JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу stancherkasov@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://MOODLE.ZNU.EDU.UA)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.